

๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๑ ตอนที่ ๗๕

แถลงการณ์

เรื่องให้ยกเลิกประกาศพระบรมราชโองการ

เรื่องการยกเลิกยศและบรรดาศักดิ์

ด้วยคณะกรรมการพิจารณากฎหมายที่ได้ประกาศใช้ไป
แล้ว ได้รายงานมาว่า ได้พิจารณาประกาศพระบรมราช
โองการเรื่องการยกเลิกบรรดาศักดิ์ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม
พุทธศักราช ๒๔๘๕ และเรื่องการยกเลิกยศข้าราชการฝ่าย
พลเรือน ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๕ มี
ความเห็นว่

(๑) บรรดาศักดิ์ และยศประจำตัว อันได้แก่ มหา
อำมาตย์ อำมาตย์ และรองอำมาตย์ เป็นต้น นั้น เป็น
ฐานันดรที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานตาม
พระราชบัญญัติฐานันดรข้าราชการฝ่ายพลเรือน ร.ศ. ๑๓๐
และโดยเฉพาะบรรดาศักดิ์ ก็ได้พระราชทานเพื่อบู
บำเหน็จแก่ผู้มีความชอบ บรรดาศักดิ์ และยศย่อมเป็น
สิทธิแก่ผู้ได้รับพระราชทาน และสิทธิในนามบรรดาศักดิ์
และยศนี้ ก็ได้มีกฎหมายลักษณะอาญามาตรา ๑๒๘ และ

ตอนที่ ๑๕ เล่ม ๖๑ ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๗

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๘ รับรอง และ
ให้ความคุ้มครองอีกชั้นหนึ่งด้วย ฉะนั้น จะยกเลิกสิทธิ
เช่นนั้นโดยประกาศพระบรมราชโองการหาได้ไม่ อนึ่ง เมื่อ
บรรดาศักดิ์และยศเป็นสิ่งซึ่งตราขึ้นโดยพระราชบัญญัติ ก็
จะยกเลิกโดยประกาศพระบรมราชโองการไม่ได้เช่นเดียวกัน

(๒) การยกเลิกยศศักดิ์ บรรดาศักดิ์ศักดิ์ ย่อมเป็นการ
กระทบกระเทือนทางจิตใจแก่ผู้ที่ได้รับพระราชทาน อยู่มาก
จึงเสียดลัดการที่นิยมกันว่า พระมหากษัตริย์ในระบอบ
รัฐธรรมนูญเป็นฝ่ายพระคุณมากกว่าพระเดช

คณะกรรมการ ฯ จึงเห็นควรแก้ไขประกาศพระบรมราช
โองการที่ได้ออกไปแล้วในเรื่องนี้

คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการรักษา
นโยบายของรัฐบาลในอันที่จะเคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย
ที่ได้ประกาศไปแล้วโดยเคร่งครัดประการหนึ่ง และเพื่อจะ
ให้ผู้ที่ยังมีความประสงค์จะมีบรรดาศักดิ์ แต่จำต้องลาออก
เพราะการจงใจให้ต้องกระทำ กลับคืนมีบรรดาศักดิ์ตามเดิม
อีกประการหนึ่ง จึงเห็นสมควรนำความขึ้นกราบบังคมทูล
ขอให้ยกเลิกประกาศพระบรมราชโองการดังกล่าวอนั้นเสียเพื่อ

๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๑ ตอนที่ ๗๕

ให้บุคคลได้ใช้ยศและบรรดาศักดิ์ ซึ่งเคยได้รับพระราชทาน
ได้ตามใจสมัคร

บัดนี้ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ยกเลิก
ประกาศเรื่องยกเลิกบรรดาศักดิ์ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม
พุทธศักราช ๒๔๘๕ และประกาศเรื่องกรยกเลิกยศ
ข้าราชการฝ่ายพลเรือน ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม พุทธศักราช
๒๔๘๕ แล้ว ผู้ที่ถูกประกาศยกเลิกบรรดาศักดิ์ และยศ จึง
ตั้งกลับมาใช้นามบรรดาศักดิ์ และยศตามเดิม

อนึ่ง สำหรับบุคคลที่ต้องลาออกจากบรรดาศักดิ์ด้วย
ความจำใจ ก่อนประกาศพระบรมราชโองการเรื่องการยกเลิก
บรรดาศักดิ์ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๘๕
นี้ ผู้ใดประสงค์จะกลับคืนนามบรรดาศักดิ์ตามเดิม ก็ให้ยื่น
หนังสือขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตทางกรมเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี ภายใน ๕๐ วัน นับแต่วันในประกาศพระ
บรมราชโองการเรื่องนี้เป็นต้นไป และเมื่อได้รับพระราชทาน
พระบรมราชานุญาตแล้ว บุคคลนั้น ก็จะได้กลับใช้นาม
บรรดาศักดิ์ตามเดิม

สำนักนายกรัฐมนตรี

วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๔๘๗